

Вплив соціальних мереж на суспільство

У статті досліджено явище соціальної мережі та її вплив на людину. Оскільки на сучасному етапі розвитку суспільства соціальні мережі відіграють все більш значиму роль, велика кількість людей використовує цей інтернет-ресурс вже не просто як помічник у пошуку друзів, близьких чи співрозмовників, а викликає залежність, що змушує людину щоразу заходити на свій акаунт. Необхідно чітко знати і розуміти, які наслідки можуть бути від постійного користування соціальними мережами. Через це необхідно проводити наукові дослідження у цій сфері.

Ключові слова: Інтернет, соціальна мережа, вплив, аналіз соціальної мережі.

Постановка наукової проблеми та її значення. Для десятків мільйонів людей XIX століття життя стало неможливе без технологічного явища – соціальних мереж. Світ змінюється, а разом із ним змінюються й пріоритети людини. Розробки не стоять на місці і відповідають нашим потребам та вимогам. Саме тому деякі соціальні мережі більш популярні, а якісь менш популярні. Соціальні мережі надзвичайно потужно впливають на розумову діяльність людини, що призводить до серйозних відхилень у розвитку організму та викликають не лише звикання, але й різноманітні захворювання.

Необхідно чітко знати і розуміти, які наслідки можуть бути від постійного користування соціальними мережами. Через це необхідно проводити наукові дослідження у цій сфері.

Аналіз досліджень проблеми. У науці частково висвітлювалась тема соціальних мереж та проблем інтернет-комунікацій у дослідженнях таких вчених, як: В. Сіласва, Є. Акімова, Д. Кутюгін, О. Філатова, О. Белінська, А. Войскунський, Д. Іванов, В. Солodosник. Дослідження дає можливість детальніше дізнатися про різновиди соціальних мереж, а також про їх вплив на людей. За допомогою отриманої інформації людина зможе не лише уникнути негативного психологічного впливу на свідомість, а ще й дізнатися більше про його негативні наслідки.

Мета дослідження полягає у детальному розгляді та характеристиці соціальних мереж, а також у виявленні найбільш ефективних методів уникнення впливу соціальної мережі. Докладне вивчення соціальних мереж дозволить захиститися від маніпуляції, що проводяться з їхньою допомогою.

Реалізація мети дослідження полягає у виконанні таких завдань: 1) розглянути особливості впливу інформації в соціальних мережах на людину; 2) проаналізувати способи уникнення маніпуляції; 3) з'ясувати принципи створення соціальної мережі; 4) виявити та виправити недоліки у соціальних мережах.

Джерельною базою дослідження слугують соціальні мережі, зокрема «ВКонтакте» і «Facebook». В опитуванні, яке передбачало вивчення особливостей впливу соціальних мереж на індивіда, було залучено 70 осіб.

Виклад основного матеріалу. Соціальна мережа – це соціальна структура, утворена індивідами або організаціями. Вона відображає зв'язки між ними через різноманітні соціальні взаємовідносини, починаючи з випадкових знайомств і закінчуючи тісними родинними взаєминами. Уперше термін було запропоновано 1954 р. Дж. А. Барнесом (у роботі *Class and Committees in a Norwegian Island Parish*, «Human Relations»). Спочатку цей термін використовувався лише в науці і мав відповідне (вузьке) тлумачення, яке істотно відрізняється від сучасних його визначень [1, с. 12].

Зазвичай із соціальних мереж можна дізнатися значну кількість не лише цікавої і актуальної інформації, але й такої, яка може зашкодити психічному здоров'ю. На різноманітних веб-сторінках у соціальних мережах найчастіше розміщують такі дані:

- різнопланові зображення (фото, картинки та ін.);
- відео (фактично будь-якого змістового наповнення);
- посилання (на інші електронні ресурси);
- інформація про щось або про когось (наприклад, якщо група присвячена якійсь видатній особистості, то відповідно інформація буде пов'язана з нею);

- різноманітні опитування користувачів мережі;
- календарі подій, заходів;
- аудіозаписи (як музика, так і аудіокниги).

Чи не кожна сучасна людина прагне бути в курсі подій і всюди встигати. Багатьом у цьому допомагають якраз соціальні мережі. Безперечно, це дуже зручно, адже ви можете у будь-який момент і практично у будь-якому місці зайти на свою сторінку в мережі. І, таким чином, всюди встигати.

Дійсно, така швидкість доступу до інформації, причому в більшості ще й безкоштовної, приваблює надзвичайно велику кількість користувачів Інтернету. А для того, щоб вам ніколи не набридло і в якийсь момент не захотілося видалити свій профіль, у соціальних мережах є різні види розваг. Наприклад, ви завжди можете подивитися улюблений фільм, послухати пісню, яка вам до вподоби, та навіть маєте змогу почитати книгу чи пограти в гру. Вибір немалий. Може саме це так приваблює мільйонну аудиторію користувачів.

Цікавим є той факт, що останнім часом українські бібліотеки почали активно використовувати мережі «ВКонтакте» та «Facebook» задля залучення читачів. У «Facebook» зареєстровано 13 університетських бібліотек, а в «ВКонтакте» – 7 [1, с. 13].

Шляхом опитування ми визначили, що найбільше цікавить людей, які зареєстровані хоча б в одній соціальній мережі. В опитуванні взяли участь 70 людей віком від 16 до 25 років. Першість отримала все ж жага спілкування (листування в мережах) – 42 %. На другому місці розмістилися Інтернет-спільноти (групи) – 38 %. Третє місце розділили між собою аудіо та відео файли – 20 %.

Соціальні мережі – це не лише розваги чи віртуальне спілкування. Щороку все більша кількість людей страждає від впливу соціальних мереж. Згідно зі статистикою, перебування в соціальній мережі призводить до збільшення ризику самогубств (причина: немає реакції на їх повідомлення у мережі).

Соціальні мережі також є причиною того, що у світі значно підвищилась кількість пар, які розлучилися. Зараз це кожна третя пара. Оскільки після поширення знайомств у соціальних мережах кількість зрад у сім'ях виросла втричі [3]. А ось у Великобританії грабіжники у 4 випадках із 5, плануючи пограбування, починають із вивчення потенційної жертви в соціальних мережах. Через появу мереж кількість злочинів на сексуальному ґрунті, спрямованих проти неповнолітніх, зросла у 26 разів [3]. Також через соціальні мережі зменшилась розумова активність. Адже розумові процеси просто не розвиваються. Малорухливість користувачів соціальних мереж призводить до розвитку серйозних захворювань. Від цього страждає ендокринна та серцево-судинна система, а ще розвивається депресивний стан. Ці показники є достатньо серйозними, щоб замислитися над проблемою залежності від соціальних мереж та від Інтернету загалом. Основними причинами такої популярності соціальних мереж є легкість віртуального спілкування, можливість підвищити самооцінку, у мережі кожен може бути тим, ким хоче, таким чином приховуючи власне Я.

Аби запобігти залежності від соціальних мереж варто: підвищувати свою самооцінку у реальності; менше часу приділяти віртуальному життю; батьки з раннього дитинства повинні розвивати дитину різносторонньою, щоб у майбутньому не виникло проблем з розподілом власного часу та привчати її до відповідальності; чітко розмежовувати реальне і віртуальне життя; більше часу приділяти своїм близьким людям та захопленням.

За результатами дослідження, проведеного компанією InSitesConsulting, 70 % користувачів Інтернету (близько 1 млрд осіб) активно експлуатують соціальні мережі. Понад 600 млн споживачів відвідують соціальні мережі щодня [2, с. 532]. 2012 р. кількість користувачів соціальних мереж в Україні вперше перевершила кількість користувачів електронної пошти – їх нині використовують 56 % усієї інтернет-аудиторії. Акаунтами в соцмережах, за мінімальними оцінками, володіє 8,5 млн громадян [1, с. 13]. Експерти відзначають високу динаміку проникнення соціальних мереж у життя українців. За даними дослідження UniversalMcCann, 81 % українських інтернет-користувачів зареєстровані сьогодні як мінімум в одній соціальній мережі [1, с. 13].

Висновки та перспективи подальшого дослідження. Таким чином, соціальні мережі мають неабиякий вплив на життя сучасної людини і на суспільство загалом. Тому надзвичайно важливо й надалі проводити дослідження у цьому напрямку. Перспективним може бути детальний розгляд

різновидів соціальних мереж, їхніх властивостей та структури. Також варто звернути увагу на маніпуляцію, що проводиться за допомогою соціальних мереж.

Література

1. Романуха З. Університетські бібліотеки України в соціальних мережах / З. Романуха // Бібліотечний вісник. – 2014. – № 1. – С. 12–16.
2. Самсонов М. Реклама бібліотек в онлайн-соціальних мережах / М. Самсонов // Наук. пр. Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. – К., 2012. – Вип. 33. – С. 532–542.
3. Сумський інформаційний портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://xpress.sumy.ua/>.

References

1. Romanukha Z. University Library of Ukraine in social networks / Z. Romanukha // Library Journal. – 2014. – № 1. – S. 12–16.
2. Samsonov M. Advertising libraries online social networks / M. Samsonov // Science. pr. Nationalnoi biblioteki Ukraine im. V. I. Vernadsky. – K., 2012. – Vol. 33. – S. 532–542.
3. Sumy information portal [Elektronnij resurs]. – Rezhim dostupu : <http://xpress.sumy.ua/>.

Юрьева А. Влияние социальных сетей на общество. В статье исследовано явление социальной сети и ее влияние на человека, а также возможные пути избегания негативного воздействия сети не только на здоровье, но и на психику. Поскольку на данном этапе развития общества, социальные сети играют все более значимую роль, большое количество людей использует этот Интернет-ресурс уже не просто как помощник в поиске друзей, близких или просто людей для общения, а вызывает зависимость, заставляет каждый раз заходить человека по аккаунт. Социальные сети становятся все более популярными и востребованными среди пользователей Интернета. Ежедневно кто-то регистрируется в социальной сети, даже не подозревая, что может стать жертвой манипуляции.

Ключевые слова: Интернет, социальная сеть, влияние, анализ социальной сети.

Yurieva A. The Impact of Social Networks on Society. In the article investigated the phenomenon of social networking and its impact on man and the possible ways of avoiding the negative impact of the network, not only on health but also on the psyche. Since at this stage of development of society, social networks are playing an increasingly significant role, a large number of people are using this online resource is not just as an assistant to find the friends, relatives or just people to talk to, and is addictive, causes each time a person go on the account. Social networks are becoming increasingly popular and in demand among Internet users. Every day someone is registered in a social network, not knowing what might become a victim of manipulation.

Keywords: Internet, socialnetwork, influence, social network analysis.

Адреса для листування: nastia950615@mail.ru